

Mini słowniczek poligraficzny

AKCYDENS druk okolicznościowy np. afisz, zaproszenie, etykieta, formularz itp.

APLA całkowicie zadrukowana powierzchnia papieru (pełne pokrycie farbą, bez półtonów)

BIGOWANIE wykonywanie trwałych wgnieceń w grubszych papierach, kartonach, w celu ułatwienia ich zginania wzdłuż zamierzonej linii.

BLOCZEK notesik składający się z np. 30-50 kartek sklejonych grzbietowo, drukowany najczęściej na papierze offsetowym i samokopiującym.

BROSZURA w drukarstwie to książka w okładce miękkiej o objętości do 64 stron zszytych wraz z okładką przez grzbiet.

CMYK cztery podstawowe kolory stosowane w procesie drukowania. Żądany odcień bądź kolor uzyskuje się poprzez nakładanie farb podstawowych z zachowaniem odpowiednich proporcji:

C -cyan
M -magenta
Y -yellow
K -black

CTP Computer to Plate bezpośredni sposób naświetlania płyt offsetowych. Plik zapisany w formacie pdf wprowadzany jest do komputera maszyny naświetlającej, a następnie projekt zostaje naniesiony (wyświetlony) na płytę.

ETYKIETA rodzaj znaku towarowego z oznaczeniem nazwy, wytwórni i ceny.

EUROZSZYWKI rodzaj zszywek, umożliwiający wpięcie wydrukowanej pozycji do segregatora.

FALCOWANIE złamywanie arkusza papieru po zadrukowaniu w celu otrzymaniażądanego formatu. Falcuje się papier do gramatury 170 g/m².

FILM rodzaj materiału światłoczułego, na który przenoszony jest przy pomocy naświetlarki obraz graficzny, będący podstawą do wykonania formy drukowej.

FOLDER druk reklamowy, który najczęściej składa się z kilku kart bigowanych lub falcowanych, połączonych oprawą zeszytową.

FOLIOWANIE pokrywanie druków przezroczystą folią (błyszczącą lub matową) w celu uszlachetnienia powierzchni.

FORMA DRUKOWA układ elementów drukujących i niedrukujących, umieszczonych na płycie presensybilizowanej, służącej do przenoszenia obrazu na podłoże drukowe.

FORMAT wielkość, wymiar papieru, książki, składu.

GILOTYNA maszyna introligatorska służąca do krojenia papieru, obkrawania druków.

GRAMATURA masa jednego metra kwadratowego wytworu papierniczego (bibułki, papieru, kartonu, tektury) wyrażona w gramach [g/m²].

INTROLIGATORNIA dział zakładu poligraficznego zajmujący się oprawą książek, broszur i wykończeniem druków.

KALKA przezroczysty wyrób papierniczy z domieszką tworzyw sztucznych.

KARTON wyrób papierniczy, najczęściej jednostronnie powlekany, o gramaturze 160 - 315 g/m², używany na okładki książek, pocztówki, opakowania itp.

KASZEROWANIE oklejanie cienkim papierem (niezadrukowanym lub zadrukowanym) papieru znacznie grubszego, kartonu, tektury itp. w celach dekoracyjnych lub technologicznych.

KOLOROWOŚĆ używane w drukowaniu określenie ilości kolorów. Kolorowość określana jest dla dwóch stron arkusza.

KOREKTA eliminacja błędów ortograficznych, merytorycznych, technicznych w złożonym tekście, przy pomocy znaków korektorskich.

KREDA rodzaj papieru dwustronnie powlekanego, dodatkowo uszlachetnionego metodą nakładania na powierzchnię papieru tzw. powierzchniowego o niskiej gramaturze, mieszanek klejowo-pigmentowych z zawartością kredy. Przeznaczony głównie do druków wielobarwnych. Występuje w trzech podstawowych opcjach: błysk, półmat, mat.

LAKIEROWANIE pokrycie powierzchni papieru ciekłym lakierem w celu uzyskania na nich powłoki ochronnej lub dekoracyjnej.

Mini słowniczek poligraficzny

LAKIER OFFSETOWY to lakier połyskowy lub matowy na bazie glikolu, który po naniesieniu na zadrukowane podłoże gwarantuje otrzymanie trwałej powłoki, odpornej na zarysowania.

LAKIEROWANIE UV całościowe lub wybiórcze pokrycie powierzchni papieru ciekłym lakierem UV w celu uzyskania elementu dekoracyjnego.

ŁAMANIE formowanie kolumn książki lub czasopisma.

MASZYNA CZTEROKOLOROWA maszyna posiadająca 4 zespoły drukujące, dająca podczas jednego cyklu zadrukowywania podłoża odbitkę pokrytą czterema kolorami farb.

MASZYNA DWUKOLOROWA maszyna drukująca posiadająca 2 zespoły drukujące, dająca w jednym cyklu zadrukowywania podłoża odbitkę dwukolorową. Kolejne cykle drukowania tego samego arkusza zapewniają uzyskanie pełnej kolorystyki drukowanego projektu.

NAKŁAD ilość jednego wydania książki, egzemplarzy jednego numeru czasopisma, broszury lub innego druku.

OPRAWA

- klejona – to oprawa, w której kartki lub składki są fresowane i łączone ze sobą metodą klejenia (co powoduje powstanie płaskiego grzbietu),
- spiralna – rodzaj oprawy, w której arkusze wkładu i okładziny okładki są luźnymi kartkami z otworami wywierconymi w marginesie grzbietowym, przez które przeciągnięty jest drut w postaci spirali (końce drutu są zabezpieczone pod kątem prostym),
- szyta nićmi – rodzaj oprawy, w której poszczególne składki są zszywane nićmi przez ich grzbiet, a następnie doklejane do okładki (miękkiej lub twardej),
- zeszytowa – rodzaj oprawy miękkiej, szytej, w której okładka jest połączona z arkuszami wkładu wspólnym szyciem (zszywkami prostymi, eurozszywkami) przez grzbiet.

OFFSET technika druku płaskiego, polegająca na przenoszeniu farby z formy drukowej na cylinder gumowy, a następnie na papier (druk pośredni).

PAPIER OFFSETOWY rodzaj papieru o gramaturze 55-160g/m², o włóknach hydrofobowych uzyskiwanych poprzez pełne zaklejenie w masie. Papier ten cechuje duża nierozciągliwość. Na ten rodzaj papieru składają się włókna celulozowe drzewne i ścier drzewny w odpowiednich proporcjach, uzależnionych od jakości otrzymywanego surowca. Papier offsetowy wykorzystywany jest najczęściej do druku książek, zeszytów, broszur.

PAPIER OZDOBNY papier uszlachetniany, ma różnego rodzaju faktury, zdobienia, kolory, znaki wodne itp. Wykorzystywany jest do druków okolicznościowych, wizytówek, dyplomów itp.

PAPIER SAMOKOPIUJĄCY papier przeznaczony do uzyskiwania kopii, za pomocą mechanicznego nacisku na komplet arkuszy, które pokryte odpowiednimi warstwami z mikrokapsułkami jedno- lub dwustronnie, zapewniają w zależności od styku powierzchni oddanie lub pobranie zapisu. Papier ten produkowany jest w gramaturach od 53-173g/m².

PDF format pliku graficznego, którego przeglądanie i dalsza reprodukcja wymaga jedynie odpowiedniego interpretera. Plik zapisany w formacie pdf jest gotowy do naświetlania płyty metodą CTP.

PERFOROWANIE mechaniczne wykonywanie szeregu otworków w wyrobie papierniczym wzdłuż zamierzonej linii prostej, w celu łatwego oddzielenia określonej części od całości.

PŁYTA PRESENSYBILIZOWANA płyta offsetowa o odpowiednio przygotowanej powierzchni, fabrycznie pokryta światłoczułą warstwą kopiową.

RYZA jednostka handlowa, określająca liczbę arkuszy zapakowanych.

SZTANCOWANIE pozwala na wykrawanie części arkusza papieru przy użyciu wykrojnika.

SZYCIE sposób łączenia kompletu składek lub kartek w całość przy zastosowaniu różnych materiałów zszywających np. zszywek, drutu, nici itp.

TŁOCZENIE sposób obróbki wytworów papierniczych, polegający na trwałym odkształceniu powierzchni materiału (wyciskaniu) w celu uzyskania efektu zdobniczego.

ULOTKA informacyjny lub reklamowy, jednokartkowy druk luźny.

WINIETA ornament, element graficzny zdobiący stronicę.

WYKROJNIK tłocznik wykonany z linii stalowych osadzonych w płaskim podłożu. Służy do wykrawania (sztancowania) odpowiednich kształtów z arkusza papieru.